ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΕΤΗΣΙΑ . . . . ΔΡ. 72.000
ΕΞΑΜΗΝΟΣ . . . . » 36.000
ΤΡΙΜΗΝΟΣ . . . . » 18.000

ΠΑΝΤΟΙΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ
ΔΙ' ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

ΝΕΟΛΟΓΟΣ
ΠΑΤΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΕΤΗΣΙΑ . . . . Στερλίναι 10
ΕΞΑΜΗΝΟΣ . . . . »
ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ . . . . Δολλάρια 200

ΠΡΟΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ
ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΤΟΣ ΝΒ — Ἀριθμὸς φύλλου 574 | ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΑΚΑΡΗ 193 — ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 25—93 | ΠΑΤΡΑΙ Κυριακὴ 9 Ἰουνίου 1946

ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗΣ Η ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ
ΑΦΘΑΣΤΟΝ ΤΟ ΘΕΑΜΑ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

ΕΠ' ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ - ΔΥΟ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΙ ΤΣΩΡΤΣΙΛ, ΡΟΥΖΒΕΛΤ, ΣΤΑΛΙΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ ΓΙΑΛΤΑΣ. ΔΕΞΙΑ: Ο ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ ΜΟΝΤΓΚΟΜΕΡΥ (ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΣΟΝ) ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΡΩΣΣΩΝ ΣΤΡΑΤΑΡΧΩΝ ΖΟΥΚΩΦ ΚΑΙ ΚΟΝΙΕΦ

ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΝ ΓΕΓΟΝΟΣ

3.000 ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΘΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΟΤΑΝ ΛΗΞΗ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΟΥΝΡΑ

15.000.000 ΔΟΛΛΑΡΙΑ
ΕΤΗΣΙΩΣ ΕΠΙ ΜΙΑΝ ΔΕΚΑΕΤΙΑΝ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. (Ἰδιαιτ. ὑπηρ). Ἀπόφασις μεγίστης σημασίας διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς Ἑλλάδος ἐλήφθη χθὲς ἐνταῦθα ὑπὸ πλέον τῶν τριῶν χιλιάδων Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς. Οὗτοι συγκεντρωθέντες εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν τελετῶν τοῦ «Ἄστωρ Ὀτέλ», πρωτοβουλίᾳ τῆς ὀργανώσεως «Γκρῆκ Γὼρ Ρηλήφ», τῆς ὁποίας πρόεδρος εἶναι ὁ γνωστὸς μεγαλοεπιχειρηματίας κ. Σκούρας, ἐνέκριναν πρότασίν του καὶ ἀπεφάσισαν, ὅπως ἀρχίσῃ νέα ἐξόρμησις τῆς ἐν λόγῳ Ὀργανώσεως, ὥστε αὐτὴ νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ συνεχίσῃ πλήρως τὸ ἔργον τῆς Οὔνρα, ὅταν τερματισθῇ ἡ ἀποστολὴ αὐτῆς.

Τὸ πρόγραμμα τῆς «Γκρῆκ Γὼρ Ρηλήφ», τὸ ὁποῖον ἐξετέθη διὰ μακρῶν εἰς τὴν συγκέντρωσιν, θὰ ἀποβλέπῃ, ὄχι μόνον εἰς τὴν περίθαλψιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ γενικώτερον εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας, διὰ τῆς παροχῆς πρώτων ὑλῶν, ἱδρύσεως νοσοκομείων καὶ ἄλλων κέντρων δημοσίας ὑγείας, ἀποστολῆς ἀροτριώντων κτηνῶν καὶ γενικῶς μέσων ἀπαραιτήτων διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἀνασυγκρότησιν. Προϋπολογίζεται ἡ διάθεσις 15 ἑκατομμυρίων δολλαρίων ἐτησίως διὰ μίαν δεκαετίαν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιβαρύνσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου. Ἤδη ἀρχίζει ἐνταῦθα, ἐντὸς τῶν ἡμερῶν νέος εὐρύτατος ἔρανος, τὸ προϊὸν τοῦ ὁποίου θὰ διατεθῇ, διὰ τῆς Ὀργανώσεως, ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ὑπὲρ τῆς ὁποίας τὰ αἰσθήματα τοῦ Ἀμερικανικοῦ λαοῦ εἶναι πλήρη θαυμασμοῦ καὶ συμπαθείας.

ΔΙΑ ΝΑ ΜΗ ΞΑΝΑΓΕΝΝΗΘΗ ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΧΙΤΛΕΡ

Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗΝ

ΠΟΙΟΙ ΟΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΣΥΜΜΑΧΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ. (Ἰδ. ὑπηρ.).—Ἡ ἀπόφασις τοῦ ἀνωτάτου διοικητοῦ τῆς Ἀμερικανικῆς ζώνης ἐν Γερμανίᾳ, ὅπως παραχωρήσῃ κάποιαν ἐλευθερίαν εἰς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν τῆς περιοχῆς του, φέρει καὶ πάλιν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς ἐπικαιρότητος τὸ ὅλον πρόβλημα τῆς βιομηχανικῆς διαρθρώσεως τῆς μεταπολεμικῆς Γερμανίας. Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι περικλείει ἐν τῷ συνόλῳ του πολλὰ στοιχεῖα, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ὄχι μόνον τὸ μέλλον τῆς Γερμανίας, ἀλλὰ καὶ τὸ μέλλον αὐτῆς τῆς Εὐρώπης. Ὡς ἐκ τούτου αἱ ἐνδιαφερόμεναι Δυνάμεις τὸ ἐξήτασαν πάντοτε μὲ ἐντεταμένην τὴν προσοχὴν καὶ προσεπάθησαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Πότσδαμ νὰ τὸ ρυθμίσουν κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὁ ὁποῖος νὰ ἐμποδίζῃ νὰ ξαναγεννηθῇ ἕνας νέος Χίτλερ. Ἴσως ἡ τελευταία αὐτὴ περίπτωσις νὰ φαίνεται ὑπερβολικὰ ἀπαισιόδοξος ἕνα μόλις ἔτος ἀπὸ τοῦ τερματισμοῦ τοῦ πολέμου. Ἀλλ' εἶναι ἱστορικῶς ἀποδεδειγμένον ὅτι τὸν Πρωσσικὸν μιλιταρισμὸν τὸν ἔθρεψε πάντοτε ἡ Γερμανικὴ βιομηχανία. Οἱ μέλλοντες νὰ ρυθμίσουν τὰς τύχας τοῦ κόσμου ἔχουν πληρεστάτην ἐπίγνωσιν αὐτοῦ. Αἰσθάνονται ὑπέρποτε ἄλλοτε σήμερον τὸ καθῆκον καὶ τὴν ἀνάγκην νὰ χαλιναγωγήσουν τὴν ὁρμὴν τῆς Γερμανικῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος. Διότι ἂν αὐτὴ κατορθώσῃ καὶ διαφύγῃ τὸν ἔλεγχόν των, ἂν ἐπιτύχῃ μὲ βραδὺν ρυθμὸν κατ' ἀρχὰς καὶ ἀργότερα μὲ ταχύτερον νὰ ἀνακτήσῃ καὶ πάλιν τὰς παλαιὰς δυνατότητάς της, τότε ἠμπορεῖ νὰ θεωρῆται σχεδὸν βέβαιον, ὅτι θὰ χρειασθῇ ἕνας νέος δυναμικὸς στρατιωτικὸς ἡγέτης τοῦ ἀναστήματος καὶ τῆς ἰδιοφυΐας τοῦ Ἀϊζενχάουερ, διὰ νὰ συντρίψῃ τὴν σατανικὴν Γερμανικὴν κεφαλήν, ἡ ὁποία τόσας φορὰς μέχρι τοῦδε ἐμηχανεύθη τὴν καταστροφὴν τῆς ἀνθρωπότητος.

Κατ' ἀρχὴν ἔχει ἀποφασισθῆ ἡ ὑπόστασις τῆς Γερμανικῆς βιομηχανίας τῆς παραγωγῆς μέχρι βαθμοῦ, ἀνταποκρινομένου εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς χώρας ταύτης. Οἱ ἐμπειρογνώμονες, οἱ ὁποῖοι συνῆλθον μετὰ τὴν Διάσκεψιν τοῦ Πότσδαμ κατήρτισαν ἕνα σχέδιον διὰ τὸ μέλλον τῆς Γερμανικῆς οἰκονομίας, τὸ ὁποῖον προβλέπει ἐλάττωσιν τῆς παραγωγῆς εἰς τὸ ἥμισυ τῆς προπολεμικῆς. Ἡ βιομηχανία διαιρεῖται εἰς τέσσαρας κατηγορίας. Εἰς τὴν πρώτην περιλαμβάνονται τὰ πολεμικὰ ἐργοστάσια, ἡ λειτουργία τῶν ὁποίων ἀπηγορεύθη καθ' ὁλοκληρίαν. Ἡ παραγωγὴ βενζίνης καὶ ἐλαστικοῦ, εἰς περιωρισμένην πάντοτε ἔκτασιν θὰ ἐπιτρέπεται μέχρι τῆς ἐποχῆς, ποὺ ἡ Γερμανία θὰ ἀποκτήσῃ τὰς ἀπαραιτήτους οἰκονομικὰς δυνατότητας νὰ εἰσαγάγῃ τὰ ἐν λόγῳ εἴδη ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν, ἐλεγχομένην ἐπίσης αὐστηρότατα, ἔχουν τοποθετηθῆ αἱ βιομηχανίαι χάλυβος καὶ χημικῶν προϊόντων, αἱ ὁποῖαι, ὡς γνωστόν, ἦσαν ἰδιαιτέρως σημαντικαὶ διὰ τοὺς ἐξοπλισμούς, ἀλλὰ καὶ εἶναι ἀπαραίτητος σήμερον διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῶν ἐρειπίων, ποὺ ἀφῆκεν εἰς τὴν Γερμανίαν ὁ πόλεμος. Πάντως ἔχουν ἐπιβληθῆ καὶ εἰς τὰ εἴδη αὐτὰ τοιαῦτα μέτρα, ὥστε ἡ Γερμανία νὰ μὴν εἶναι εἰς θέσιν νὰ παράγῃ εἰς τὸ μέλλον πλέον τοῦ ἑνὸς τρίτου χάλυβα καὶ τοῦ ἡμίσεως τῶν χημικῶν προϊόντων, μὲ τὰ ὁποῖα κατέκλυζε προπολεμικῶς τὴν διεθνῆ ἀγοράν. Εἰς τὰς δύο ὑπολοίπους τέλος κατηγορίας ἀνήκουν αἱ ὁπωσδήποτε εἰρηνικαὶ βιομηχανίαι, ἐπεξεργασίας πρώτων ὑλῶν. Καὶ δι' αὐτὰς τὸ σχέδιον προβλέπει ὅρια, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν, πάντως ὅμως ὑπὸ πνεῦμα κάπως εὐρύ.

Ὁ ΑΪΖΕΝΧΑΟΥΕΡ

Ἤδη, κατὰ τὴν νέαν Διάσκεψιν τῶν Παρισίων θὰ συζητηθῇ καὶ πάλιν τὸ ὅλον ζήτημα τῆς Γερμανίας ἀδιαίρετον καὶ οὐσιῶδες τμῆμα τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ ἡ μορφή, ὑπὸ τὴν ὁποίαν θὰ ὑπαχθῇ ἡ οἰκονομία της καὶ θὰ λειτουργήσῃ ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή της διὰ πολλὰ ἔτη εἰς τὸ μέλλον. Ἐὰν τελικῶς ἐπιτευχθῇ συμφωνία, εἶναι δυνατὸν εἰς τὸ βασικὸν πρόγραμμα νὰ ἐπενεχθοῦν διάφοροι τροποποιήσεις. Οἱαιδήποτε ὅμως καὶ ἂν εἶνε αὐταὶ δὲν θὰ σημειωθῇ παρέκκλισις ἀπὸ τὰς ἑξῆς τρεῖς οὐσιώδεις προϋποθέσεις: Ἡ Γερμανία οὐδέποτε πρέπει νὰ ἀποβῇ οἰκονομικὴ ἑνότης, ὁ πληθυσμός της δὲν θὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 67 περίπου ἑκατομμύρια καὶ θὰ ἀναπτυχθῇ ἡ οἰκονομία της, εἰς σημεῖον ἐπιτρέπον τὴν ἐξόφλησιν τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγωγῶν της.

Ἀθηναϊκὰ εἰκοσιτετράωρα

Η ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ

Ἡ νίκη γιορτάζεται στὸ Λονδῖνο. Νὰ ξέρουν ἄραγε οἱ λόρδοι, ὅτι τὴν πρώτη μάχη τῆς νίκης αὐτῆς τὴν προφήτεψε... μιὰ πλάτη ἀρνιοῦ; Καὶ ὅμως εἶναι ἱστορικὸ τὸ περιστατικὸ αὐτό: Ἐπάνω στὸ συγκρότημα τῆς Πίνδου, ἕνα χωριουδάκι, τὸ Ἐπταχῶρι, ἐστάθηκε τὸ προπύργιο τῆς ἀμύνης τῶν Ἑλλήνων, στὶς πρῶτες δραματικὲς μέρες τῆς εἰσβολῆς. Ἐκεῖ ἦταν ὁ σταθμὸς διοικήσεως τοῦ συγκροτήματος Δαβάκη. Ἔ, λοιπόν! Μιὰ πλάτη ἀρνιοῦ εἰδοποίησε τὰ στελέχη τοῦ συγκροτήματος αὐτοῦ, δυὸ μέρες πρὶν ἀπὸ τὴ μάχη, ἀπὸ τὶς 26 τοῦ Ὀκτώβρη, ὅτι ὁ πόλεμος ἔρχεται, φθάνει. Καὶ θὰ εἶναι καὶ νικηφόρος!

Ὑπῆρχε στὸ Ἐπταχῶρι ἕνας δάσκαλος, ἀγαθὴ καρδιὰ κι' ὅλος φλόγα γιὰ τὴν πατρίδα: Ὁ Θεόδωρος Δήμου. Φίλος καὶ θαυμαστὴς τοῦ Διοικητοῦ καὶ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ἐπιτελείου, τοὺς προσκάλεσε στὶς 26 τοῦ Ὀκτώβρη, σὲ μεγάλο γλέντι, μαζὶ μὲ μερικοὺς γνωστοὺς τσελιγκάδες, ἀπὸ τὶς γύρω μεγάλες στάνες. Εἶχε ψήσει ἀρνὶ στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ του. Κρασὶ μπόλικο, κέφι δυνατό. Ὅπως εἶναι ὅμως γνωστόν, μετὰ τὴν ὁριστικὴ ἐξαφάνισι τῶν ἱερέων τοῦ Δωδεκαθέου τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων, τὸ σκῆπτρο τῆς μαντικῆς ἔχει περάσει—μὲ τὸ σχῆμα τῆς ἀγκλίτσας—στὰ χέρια τῶν τσελιγκάδων. Οἱ χρησμοί της σπανίως ἔχουν διαψευσθῆ.

Ἦρθε, λοιπόν, καὶ στὸ γλέντι αὐτὸ ἡ διαβόητη στιγμὴ τῆς πλάτης. Ὁ γεροντότερος, σύμφωνα μὲ τὴν παραδομένη τάξι, ἐπῆρε πρῶτος νὰ τὴν μελετήση. Σὲ λιγάκι σκουντούφλιασε. Ἀλλὰ χωρὶς νὰ πῆ τίποτε, τὴν πέρασε σ' ἄλλο τσέλιγκα. Ὅταν τὴν κύτταξε κι' αὐτὸς τὰ ἴδια. Ἐκούνησε τὸ κεφάλι του. Ὅλοι ἔμοιαζαν ἀνήσυχοι:

—Τί τρέχει τσέλιγκα; Ρώτησαν οἱ ἀξιωματικοί.

—Τί νὰ τρέχει, παιδιά μου; τοὺς ἀποκρίθη: «Ἔχουμε πόλεμο! Ἡ πλάτη ἦταν γεμάτη αἵματα. Ἔχετε τὸ νοῦ σας στὰ σκυλιά, ποὺ εἶναι ἀντίκρυ!... Νὰ κάμετε ν' ἀληθέψη αὐτὸ ποὺ βλέπω ἀκόμα στὴν πλάτη.

—Τί βλέπεις, μπάρμπα; Ρώτησε ἕνας ἀνθυπολοχαγὸς τὸν τσέλιγκα.

—Νίκη βλέπω.. Καὶ σύντομα.

Ὁ διοικητὴς ἔστειλε τοὺς ἀξιωματικοὺς νὰ κοιμηθοῦν. Κι' ἔμεινε μόνος ν' ἀναμετρήση τὶς ἐλλείψεις καὶ τὶς δυσκολίες ποὺ τὸν περίμεναν. Τίποτα δὲν ἦταν συμπληρωμένο. Τὰ μεταγωγικὰ τῆς περίπου μονάκριβης πυροβολαρχίας ἐζοῦσαν στὴν ὕπαιθρο μὲ τροφὴ λιγοστὴ καὶ ἦτανε σὲ κακὰ χάλια. Καί, δυὸ μέρες πρίν, στὶς 24 τοῦ Ὀκτώβρη, εἶχε πάρει διαταγὴ νὰ ἐπιστρέψη τριάντα τοῖς ἑκατὸ ἀπὸ τὰ ζῶα, ποὺ εἶχαν ἐπιτάξει, στοὺς χωρικούς, γιὰ νὰ ὀργώσουν καὶ νὰ σπείρουν! Εἶχε ὅλμους καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς χρησιμοποιήση, γιατὶ δὲν τοῦ εἶχαν στείλει προωθητικὰ φυσίγγια. Ἀλλά, δυὸ μέρες ἔπειτα, ὅταν, τὰ ξημερώματα βρόντησε τὸ κανόνι τῶν Ἰταλῶν, ξαφνικά, μέσα στὸ σύθαμπο, φώναξε στοὺς ἀξιωματικούς:

—Θὰ νικήσουμε! Τοὺς εἶπε: Τὸ δίκιο εἶναι μὲ τὸ μέρος μας. Καὶ ἡ πλάτη τὸ εἶπε ξάστερα!

Ἐλλείψεις καὶ δυσκολίες ὑπερπηδήθηκαν στὴ στιγμή. Ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ θαυματούργησε μ' ἐπὶ κεφαλῆς τὴν πλάτη καὶ τὰ γενναῖα στελέχη τοῦ στρατοῦ.

ΦΟΡΤΟΥΝΙΟ

Ο "ΝΕΟΛΟΓΟΣ,, ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΙΤΩΛ)ΝΙΑΝ

ΕΝΩ ΑΡΧΙΖΕΙ Η ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ

ΤΟΥ ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΥ ΜΑΣ Κ. **Κ. ΚΑΓΚΕΛΑΡΗ**

Α΄

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ. (Τοῦ ἀπεσταλμένου μας).— Εὐλογημένη τούτη ἡ ἐποχὴ σ' ὅλη τὴν ἔκταση τῆς Αἰτωλοακαρνανικῆς ὑπαίθρου. Τὸ ἀπέραντο τῆς ἀγροτιᾶς μελισσολόϊ σκύβει διαρκῶς μὲ φροντίδα καὶ στοργὴ πάνω στὸ ταλαιπωρημένο βιός του. Περίσσος συγκομιδῆς γιὰ τὰ περισσότερα ἀγαθά, ποὺ χλοάζουν σὲ κάμπους καὶ βουνὰ σὲ πρόσχαρη προσφορὰ τοῦ εὐλογημένου μόχθου. Ἡδονικὴ ἀπαντοχὴ τοῦ ταξιδιώτη ἡ ἐναλλασσόμενη τούτη εὐτυχία, προβάλλει ἀπὸ παντοῦ στὸ βιαστικὸ μάτι, λουσμένη ἀπ' τὴν ἀπόλυτη ἱκανοποίηση ποὺ προκαλεῖ ἡ ἀναμφισβήτητη ἐντύπωση τῆς θείας καὶ ἀνθρώπινης φροντίδος.

Θέρος. Τὰ πρώϊμα στάχυα προσφέρονται σὲ εὐλαβικὴ θυσία, καθὼς λαμποκοποῦν κάτω ἀπὸ τὴν θωπεία τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων. Πόσος ἱδρὼς καὶ ἀγωνία μέχρι τὴ στιγμὴ αὐτὴ ποὺ τὸ δρεπάνι μὲ σβέλτο χειρισμὸ θὰ σαρώνη τὴν καρπερὴ ὕπαρξή τους. Ἱδρὼς καὶ ἀγωνία, ποὺ εἶναι ἀμφίβολο ἂν ἡ θεματικὴ τούτη εἰκόνα, ποὺ στάθηκε τόσο τυχερὴ ἀπὸ τὶς καιρικὲς μεταβολές, θὰ χαρίση τὴ δικαίωση σὲ κείνους ποὺ μόχθησαν μὲ τόση προθυμία γιὰ τὴν ἐφετεινὴ σοδειά. Ἀλλὰ καὶ πόσος ἀκόμη μόχθος γιὰ νὰ ὁλοκληρωθῇ ἡ καλλιέργεια ὁλόκληρου τοῦ Αἰτωλοακαρνανικοῦ χώρου; Ἀμπέλια, σταφίδες, καπνά, ρύζα, καλαμπόκια, βαμβάκια, ἐληές, κηπουρικά, ζητοῦν ἀκόμη πολλὲς φροντίδες καὶ δαπάνες γιὰ νὰ ἀποδώσουν τοὺς καρποὺς τῶν σ' αὐτὸν ποὺ σκύβει μ' ἀγωνία ἀπὸ πάνω τους. Ποιὸ θὰ εἶναι τὸ μέλλον τους; Τί πρόκειται νὰ ἀποδώσουν μετὰ τὴν ὁλοκλήρωση ὅλης αὐτῆς τῆς ἐντάσεως καὶ τοῦ μόχθου τῶν ἀγροτῶν; Οἱ ὑπεύθυνες ὑπηρεσίες μποροῦν κατὰ προσέγγιση νὰ κάνουν κάποιο ὑπολογισμό, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ ἔχουν καὶ προφητικὲς ἱκανότητες γιὰ νὰ προβλέψουν τὸ ἀπόλυτο μέτρο τῆς ἀποδόσεώς των. Καὶ ἀκόμη βρίσκονται σὲ τέλεια ἀδυναμία νὰ ποῦν ἂν ἡ ἀπόδοση αὐτὴ τῆς ἐφετεινῆς παραγωγῆς σ' ὅλες τὶς μορφές της, θὰ εἶναι ἱκανὴ νὰ ἀντισταθμίση τὴν ἀκατάσχετη ροὴ τοῦ ἱδρῶτος καὶ τῶν δαπανῶν. Γιὰ ἕνα μόνο μποροῦν καὶ ἐκφράζονται ἀδίστακτα. Ἂν οἱ καιροὶ σταθοῦν εὐμενεῖς καὶ ἡ ἀπόδοσις καλύψῃ τὶς ἀνάγκες καὶ τὰ ἔξοδα ποὺ ἀπαιτήθηκαν ὅλο τοῦτο τὸν καιρὸ τῆς καλλιέργειας, ἕνα μονάχα βασικὸ ἀγαθὸ δὲν θὰ μπορέσουν νὰ χαρίσουν στὸν ἀγρότη: τὴν ἀποκατάστασή του. Ἔρμαιο μέσα στοὺς καιροὺς ποὺ φύσηξαν μὲ μανία καταιγίδος ἀπ' ὅλες τὶς πλευρὲς αὐτὴ τὴν τραγικὴ νύχτα τῆς σκλαβιᾶς καὶ τῆς θυσίας, ὀρθώνει στὸ περιβάλλον τοῦτο τῆς χαρᾶς τὴν θλιβερὴ κατάντια του, μοναδικὴ ἔκφραση πόνου καὶ συντριβῆς μέσ' στὴν εὐδαιμονία τοῦ τοπίου. Γυμνός, ἀνυπόδητος, ἄστεγος, χρεωμένος μέχρι τὸ λαιμὸ στὶς περισσότερες περιπτώσεις ὁ ἀγρότης αὐτῆς τῆς περιοχῆς, στὸ πρῶτο χαμόγελο τῆς γῆς του θὰ συνέλθῃ μὲ δυσκολία. Ἡ αἰσιοδοξία τοῦ ὑκαρποῦ ποὺ ἀναδύεται ἀπὸ τὸν καλλιεργημένο χῶρο, δὲν στέκει ἱκανὴ νὰ τοῦ μαλάξῃ τὸν πόνο ποὺ δοκιμάζει ἀπ' τὴν κατάντια του.

Δύο χρόνια κοντεύουν καὶ τοῦτος ἐδῶ ἐξακολουθεῖ νὰ ζῇ τὸ δρᾶμα του, ὅπως ἐκεῖνες τὶς τραγικὲς ἡμέρες τοῦ ζόφου. Καὶ ἀκόμη, τὸ καλύβι του, ποὺ τότε τοῦ κὲς ἡμέρες τοῦ ζόφου. Καὶ ἀκόπαρεῖχε τὴν πρόθυμη στέγη του, δὲν μπόρεσε ἀκόμη νὰ ξαναχτισθῇ μετὰ τὴν θεομηνία ποὺ ξέσπασε ἐπάνω του. Πόση καταστροφή...

Ἰταλοί, Γερμανοὶ καὶ ἐλασῖτες μὲ τὸ δαυλὸ στὸ χέρι, ἐρήμωσαν τὴν Αἰτωλοακαρνανικὴ ὕπαιθρο. Ὁλόκληρα χωριὰ ξεθεμέλιωσαν μὲ τὴν ἀκόρεστη μανία τοῦ μίσους των. Σὲ 4000 περίπου ἀνέρχονται τὰ κατεστραμμένα ἀπὸ τὴ φωτιὰ σπίτια καὶ ἰσάριθμες οἰκογένειες βρέθηκαν στοὺς λόγγους καὶ στὶς πεδιάδες, ἄστεγοι. Καὶ τὸ Κράτος ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως μέχρι σήμερα τί ἔκαμε γιὰ τὴν ἀποκατάστασί τους; Ἔφτιαξε μόνο κάτι πρόχειρα «σπέπαστρα», ποὺ δὲν διαφέρουν ἀπὸ κοτέτσια, καὶ ἔχει... ἥσυχη τὴ συνείδησί του ὅτι ἔπραξε τὸ καθῆκον του. Καὶ ἀπὸ αὐτὰ μόνον 400 καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους, τοὺς ἀπείρως περισσότερους, οὔτε φωνή, οὔτε ἀκρόασις...

Θὰ ἦταν περιττὸ νὰ ἀναφέρουμε εἰς τὶς περιοχὲς ξεχωριστά. Ποιὰ λίγο, ποιὰ πολύ, ὅλες μετέχουν εἰς κοινὸν φόρον τοῦ ρημαγμοῦ. Καὶ συνεπῶς θὰ πρέπῃ καὶ ἴσως νὰ εἶνε ἡ ἐκδήλωσις τῆς κρατικῆς προστασίας γιὰ τὸν κόσμο αὐτόν, ποὺ ἐγκατελείφθη εἰς τὴν τύχην του. Πάνω ἀπ' ὅλα, ἐδῶ πρέπει νὰ στραφῇ ἡ προσοχὴ τοῦ Κράτους. Τὸ πρόβλημα τῆς στεγάσεως εἶνε πρωταρχικὸ καὶ ἀμείλικτο. Δὲν μπορεῖ ὁ ἀγρότης τῆς Αἰτωλοακαρνανίας νὰ περάσῃ ἄλλον χειμῶνα

(Συνέχεια εἰς τὴν 3ην σελίδα)

ΤΑ ΜΑΥΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

Η ΘΥΕΛΛΑ

(Πρωτότυπο μυθιστόρημα τῆς κατοχῆς)

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ Κ. **ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΑ**

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Ὁ στρατηγὸς Μαράντης, ἀφοῦ ὡδήγησε σὲ σειρὰ θριάμβων τὰ τμήματά του ἐπάνω στὰ χιονισμένα βουνά, ὅπου ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ ἔγραψε τὸ Ἀλβανικὸν ἔπος, ἔχασε, συνεπείᾳ τραύματος, τὸ φῶς του. Γύρω ἀπὸ τὰ μάτιά του, ποὺ δὲν ἔχουν πιὰ καμμιὰ ἔκφραση, δυὸ μεγάλοι κύκλοι ἀπὸ μικρὲς κλεισμένες πληγές, μαρτυροῦν τὴν θυσία του. Καὶ ὅμως φορώντας πάντοτε τὴν στολή του, διατηρεῖ ὅλο τὸν στρατιωτικό του ἀέρα καὶ τὸ φρόνημά του εἶναι περισσότερον ἀκμαῖον, παρ' ὅσον ἦτο τὴν ὥρα τῆς μάχης. Τόσο φανατικὰ ἀρνεῖται ἡ ψυχή του νὰ δεχθῇ τὴν κατοχή, ὡς κατάστασιν, ὥστε ἡ γυναῖκα του ἡ Στέλλα, ἡ κόρη του Ἄννα καὶ ὁ γιατρός του μόλις τολμοῦν ἐμπρός του νὰ κάμουν κάποιον ὑπαινιγμὸ γιὰ ἕνα Γερμανὸ ὀφθαλμίατρο, ποὺ ἴσως μπορέση, νὰ τοῦ δώση τὸ χαμένο του φῶς. «Δὲν βιάζομαι διόλου νὰ ξαναβρῶ τὸ φῶς μου, τονίζει ἥσυχα καὶ ἀποφασιστικὰ ὁ στρατηγός, ἂν εἶναι νὰ ξαναντικρύσω ἐδῶ αὐτὰ τὰ τέρατα!...», ἐννοῶντας τοὺς Γερμανούς. Ὁ χαρακτῆρας του εἶναι ἀλύγιστος. Καὶ γι' αὐτὸ ἔχει πραγματικὴν ἀδυναμία πρὸς τὴν ἄλλη του κόρη τὴν Λένα, ποὺ τοῦ μοιάζει. Αὐτὴ τὸν εἶχεν ἀκολουθήσει στὴν ἐκστρατείαν, ὡς ἀδελφὴ καὶ ἔτρεχε στὰ χειρουργεῖα, προσφέροντας τὶς ὑπηρεσίες της. Ὁ στρατηγὸς ἔλεγε πὼς αὐτὴ δὲν εἶναι Ρωμηά, ἀλλ' Ἑλληνίδα. Ὡστόσο, μολονότι ἔχει νυκτώσει σχεδόν, ἡ Λένα δὲν ἐγύρισεν ἀκόμη στὸ σπίτι. Τελευταίως καθυστερεῖ πάντοτε καὶ αὐτὸ ἀνησυχεῖ τὴν μητέρα της.

Ὅπως κάθε βράδυ, ἡ Ἄννα ἀρχίζει νὰ διαβάζῃ στὸν πατέρα της τὴν ἐφημερίδα. Ἀλλὰ τοὺς διακόπτει ἡ μικρὴ τοῦ σπιτιοῦ, ποὺ ἀναγγέλλει ὅτι κάποιο παλληκάρι τοὺς ζητεῖ. Λέγεται Στεργίου καὶ ἦτο ἀπὸ τοὺς πιὸ ἡρωϊκοὺς λοχίας τοῦ στρατηγοῦ. Συναντῶνται μέσα σὲ μιὰ συγκινητικὴ ἀτμόσφαιρα. Τώρα, ἀναγκασμένος ἀπὸ τὶς οἰκογενειακὲς ὑποχρεώσεις ὁ ἀετὸς τῆς Μόροβας ἔχει γίνει μαυραγορίτης καὶ φέρνει στὸ σπίτι, χωρὶς νὰ ξαίρῃ ποιὸς ἔμενε ἐκεῖ, κονσέρβες γιὰ πούλημα. Ὁ στρατηγὸς τοῦ δονεῖ μὲ τὰ λόγιά του, ὅπως πρὶν ἀρχίσῃ ἡ ἔφοδος, τὴν πιὸ εὐαίσθητη χορδὴ τῆς καρδιᾶς καὶ ὁ Στεργίου, ποὺ μένει πάντα ὁ ὑπερήφανος ἥρως φεύγει ἀπὸ τὸ σπίτι σὰν ἀστραπή, φωνάζοντας: «Δὲν πούλησα τὴν ψυχή μου, στρατηγέ. Τὰ λόγιά σας μοῦ τὴν ξεδιπλώσανε. Θ' ἀκούσετε γιὰ μένα..,...»

Φθάνει, ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Λένα. Εἶναι ταραγμένη. Στὶς ἐπίμονες ἐρωτήσεις τῆς μητέρας της ἀποκαλύπτει πὼς ὁ Γερμαναρᾶς, ἕνας ἀξιωματικός, ποὺ τὴν παίρνει ἀπὸ κοντὰ κάθε βράδυ, τὴν εἶχεν ἐνοχλήσει καὶ πάλι. Ἀλλ' αὐτὴ τὸν ἔτρεψεν εἰς φυγὴ βάζοντας τὸ χέρι μέσα στὸ χαρτοφύλακά της, ὅπου εἶχε ἕνα πιστόλι. Ἡ Στέλλα τρομάζει στὴν θέα του, ἀλλ' ὁ πατέρα της τῆς συνιστᾶ νὰ πάῃ νὰ τὸ λαδώσῃ, γιατὶ τὰ ὅπλα θέλουν περιποίησιν. Ἡ γυναῖκα του παραπονεῖται στὸ στρατηγὸ γιατὶ δὲν μαλώνει τὴν Λένα καὶ ἐκφράζει γι' αὐτὴν ὅλους τοὺς φόβους της. Ἡ οἰκογενειακὴ μάχη παίρνει ἀναβολὴ γιατὶ τὴν ἴδια ὥρα μπαίνει στὴν τραπεζαρία ὁ Παῦλος, ὁ ἀρραβωνιστικὸς τῆς Λένας. Ὁ Παῦλος, γυιὸς τοῦ προέδρου τῶν Ἐφετῶν Πετρῆ, ἦταν παιδικὸς φίλος κι' ἀπὸ νωρὶς εἶχε δείξει προτίμησι στὴ Λένα. Μὰ αὐτή, ὅταν τῆς ἀνήγγειλε ἡ μητέρα της, ὅτι ὁ Παῦλος ἤθελε νὰ τὴν παντρευτῇ, ἀρνήθηκε λέγοντας πὼς τὸν θεωρεῖ ἀδελφό της. Τὴν ἄρνησι αὐτὴ ὁ Παῦλος τὴν δέχτηκε ἀντρίκια, ἕως ὅτου ἕνα βράδυ ἡ Λένα τοῦ εἶπε: «Κάποτε εἶχες πῆ κάτι τῆς μητέρας μου... Εἶσαι πάντα μὲ τὴν ἴδια γνώμη;...» Αὐτὸς ἀπαντᾷ μὲ συγκίνησι καταφατικὰ καὶ οἱ δυὸ νέοι δίνουν τὰ χέρια.

Τὸ βράδυ αὐτό, τρεῖς μῆνες μετὰ τοὺς ἀρραβῶνες τους, ὁ Παῦλος τῆς ἔχει φέρει σὲ κομψὸ τόμο τοὺς «Ἐλεύθερους Πολιορκημένους» τοῦ Σολωμοῦ. Ἡ Λένα δέχεται μὲ συγκίνησι τὸ δῶρο. Κάθονται οἱ δυό τους στὴ σκάλα καὶ αὐτὸς τὴν ρωτᾷ μὲ εὐγένεια νὰ μάθῃ γιατὶ ἀρχικῶς εἶχε ἀρνηθῇ τὴν πρότασί του. Ἡ Λένα, γιὰ νὰ μὴ τὸν λυπήσῃ, συμφωνεῖ μὲ τὴν ἐξήγησι, ποὺ δίνει αὐτός. Μέσα της ὅμως ξαναζοῦσε τὸ κρυφό της δρᾶμα. Σκέπτεται τὸν Ἀντώνη Καστρινό, ἕνα νεαρὸ γιατρό, ποὺ εἶχε γνωρίσει στὸ μέτωπο. Ἦταν ἕνας νεαρὸς ἐπιστήμων, σπουδασμένος στὴ Γερμανία. Εἶχαν ἀγαπηθῆ μὲ ἁγνὸ πάθος. Καὶ αἴφνης μιὰ μέρα ἡ Λένα τὸν εἶδε μπράτσο μὲ μπράτσο μὲ ἕνα Γερμανὸ ἀξιωματικό. Ἡ Λένα αἰσθάνεται νὰ σωριάζεται μέσα ἡ ἀγάπη της σὲ συντρίμμια. Σαστισμένη τρέχει στὸ σπίτι του, ὅπου εὑρίσκει τὴν μάννα του. Τὴν ρωτᾷ γιὰ τὸν γυιό της. Καὶ αὐτὴ τῆς ἀπαντᾷ: «Δὲν ἔχω κανένα γυιό. Αὐτὸς ποὺ φέρνει τὸ ὄνομά μας, τὸ ἀτίμασε. Εἶναι προδότης». Ἐνῷ φεύγει ἡ Λένα συναντᾶται μὲ τὸν Ἀντώνη. Τοῦ πετᾷ κατὰ πρόσωπο τὴν ὀργήν της: «Προδότη». Τότε μέσα στὴν ἀφάνταστη μοναξιὰ τῆς ψυχῆς της ὁ σύντροφος τῶν παιδιάστικων χρόνων τῆς φάνηκε σὰ γλυκειὰ καταφυγή. Καὶ παίρνει τὸν δρόμο γιὰ τὸ σπίτι του...

ΜΕΡΟΣ Α΄ — ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΜΑΧΗΣ

Ὅλες αὐτὲς οἱ σκηνὲς πέρασαν ἀπὸ τὸ νοῦ της, μέσα στὸν ἀπίστευτα ραγδαῖο χρόνο λίγων στιγμῶν σιωπῆς. Σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ τὸν κοίταξε, ὅπως θὰ ἔβλεπε θαλασσινὸς τὸ λιμανάκι ποὖχει ἀράξει, μετὰ τὸ πιὸ ἄγριο μπουρίνι. Ὁ Παῦλος ἔσφιξε ἁπαλὰ τὰ παγωμένα δάκτυλά της:

—Καλά—τῆς εἶπε, τρυφερά — στὸ τέλος - τέλος γυναῖκα εἶσαι... Νοιώθω αὐτὸ ποὺ σ' ἔκανε νὰ ψυχραθῇς... Ὁ ἀπότομος ὅμως γυρισμός σου;... τὸ χέρι ποὺ μοῦδωσες τόσο θερμά;... Ἡ προσφορὰ τοῦ ἑαυτοῦ σου, τὴν ὥρα ποὺ δὲν τὴν πρόσμενα καθόλου;... Ἤθελα ν' ἀκούσω δυὸ λόγια σου, πάνω σ' αὐτό!...

—Τὸ φέρσιμό του — ἀποκρίθηκε, σὲ τόνο ἀπόλυτης εἰλικρινείας — μετὰ τὴν ἄρνησή μου, μὲ εἶχε συγκινήσει βαθειά... Σὲ τίποτα δὲν ἄλλαξες... Μπορῶ νὰ πῶ, μάλιστα, πὼς γίνηκες μαζί μου πολὺ καλύτερος ἀπὸ πρίν... Μ' ἔκαμες νὰ νοιώσω αὐτὸ τὸ πολύτιμο πρᾶμα γιὰ ἕνα δεσμό: τὴ σιγουριὰ τῆς σταθερότητας!...

Καὶ πρόσθεσε, σὲ τόνο ποὺ τὸν φλόγιζε τὸ μυστικὸ πάθημά της καὶ ποὺ ξάφνιασε τὸν Παῦλο:

—Μισῶ τόσο πολὺ τὰ πλάσματα, ποὖχουν μεγάλες ἀλλαγές.... καὶ ποὺ δὲν ξαίρεις ποτὲ ποῦ βρίσκεσαι μαζί τους!... Ὅσο πιὸ βαθειὰ ἔνοιωθα, κάθε μέρα, πόσο σὲ εἶχα ἀδικήσει... τόσο πιὸ πρόθυμα καὶ εἰλικρινὰ θέλησα νὰ διορθώσω τὸ ἄδικο!...

—Εὐχαριστῶ!— Ἔκαμε, συγκινημένος.

Ἔσκυψε καὶ φίλησε ζεστὰ τὰ δάχτυλα ποὺ κρατοῦσε:

—Ὡστόσο, ἀγάπη μου —τῆς εἶπε, τρυφερὰ παραπονεμένος — ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ ἀρραβωνιαστήκαμε σὲ βλέπω λιγώτερο ἀπὸ πρίν! Κατάντησε σὰ νὰ μὴ σοῦ μένει πιὰ καιρὸς νὰ μὲ βλέπῃς...Κι' ὅταν βρισκώμαστε μαζὶ σὰν νὰ λείπῃς... σὰν νὰ εἶσαι κάπου ἀλλοῦ!...

—Ἔχεις δίκιο — ἀναστέναξε ἡ Λένα, κοιτάζοντας ψηλά — ὅμως αὐτὸ δὲν εἶναι μοναχὰ μὲ σένα... Εἶναι μ' ὅλους, ἐδῶ, στὸ σπίτι. Σὰν νὰ μὴν ἔχω τίποτα πιὰ δικό μου... Σὰν νὰ μὴ ζῶ πιὰ μὲ τὸν ἑαυτό μου, σὰν νὰ ζῶ μὲ τοὺς ἄλλους, μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους!... Μέσα μου δὲ λέω πιὰ «ἐγώ», λέω «ἐμεῖς»! Κατάλαβέ με! Αὐτὴ τὴ χαρὰ τῆς ἀγάπης μας... τὴν ντρέπομαι!... Γιατ' εἶναι προσωπική... Καὶ κάθε σκίρτημα προσωπικῆς χαρᾶς, τὸ νοιώθω σὰν ἀνευλάβεια στοὺς ἄλλους, γύρω μας... σ' ὅλους τοὺς ἄλλους... σ' αὐτὸ τὸ λαὸ καὶ στὸ μαρτύριό του!...

Ὁ Παῦλος τὴν κοίταξε συγνεφιασμένος. Ξεχώρισε στὴ ματιά του κάτι τὸ βαθειὰ θλιμμένο, ποὺ πάσχιζε νὰ κρυφθῇ. Κῦμα συμπόνοιας, ποὖχε μέσα κάτι ἀπὸ φίλτρο μητρικό, τὴν πλημμύρισε. Ἀνακάθισε, ἀλλαγμένη, ζωηρή:

—Σὲ λύπησα; Ρώτησε τρυφερά: συχώρεσέ με!

Τοῦ χάϊδεψε τὰ μαλλιά. Καὶ πρόσθεσε μ' ἐναρρέσκο χαμόγελο, ποὔδειξε τὰ δόντια, φιλὸ χαλάζι σὲ κεράσια:

—Ἀπόψε, γιὰ χατῆρι σου, θ' ἁμαρτήσω στὸ δημόσιο πένθος!...

Κι' ἔγειρε ἀπάνω του:

—Ἔλα νὰ ὀνειρευθοῦμε, ἀγαπημένε μου!... Πὲς πὼς τέλειωσε ὁ πόλεμος... πὲς πὼς σηκώθηκε τὸ μαῦρο σύγνεφο ἀπ' τὸν τόπο... πὼς φάνηκε ὁ ξάστερος οὐρανός... καὶ πὼς μᾶς λούζει ἕνας ἥλιος γιορτινός — ὁ μεγάλος ἥλιος τῆς λευθεριᾶς!...

Ὁ Παῦλος πέρασε τὸ χέρι του στὴ μέση της, νοιώθοντας γλυκὸ μούδιασμα σ' ὅλα τὰ κύτταρά του. Τὴν ἔσφιξε ἀπάνω του ἁπαλά:

—Ταξιδεύουμε στὸ γαλάζιο Αἰγαῖο! εἶπε μὲ φωνὴ γλυκειᾶς οἰκειότητος: Μέσα στ' ἀφρόκρινα καὶ στοὺς θρύλους...

—Ἕνα νησάκι, —μουρμούρισε, σὰ μεθυσμένη — ἕνα νησάκι, ποὺ δὲν τὸ σπάραξαν τὰ νύχια τῶν

(Συνέχεια εἰς τὴν 3ην σελίδα)